

Národní síť nemocnic a zdravotnických zařízení bez tabáku (GNTH)

25.3.2025 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

The Global Network for Tobacco Free Healthcare Services (GNTH) je mezinárodní iniciativa, která sdružuje poskytovatele zdravotních služeb s cílem bojovat proti kouření, snížit užívání tabáku a tabákových výrobků a omezit jejich negativní dopady na zdraví populace. GNTH usiluje o integraci politik kontroly tabáku do zdravotnické praxe a o vytvoření prostředí, které podporuje odvykání kouření nejen u pacientů, ale také u zaměstnanců a návštěvníků zdravotnických zařízení.

Zapojení České republiky

V červenci roku 2017 se Ministerstvo zdravotnictví stalo národním koordinátorem této sítě, čímž vznikla Národní síť nemocnic a zdravotnických zařízení bez tabáku. Ministerstvo zdravotnictví:

- zajišťuje komunikaci mezi mezinárodním sekretariátem GNTH a českými zdravotnickými zařízeními,
- podporuje implementaci standardů nekuřáckých nemocnic,
- poskytuje metodickou podporu členům sítě, včetně odborného poradenství a vzdělávacích aktivit.

Standardy GNTH

Mezinárodní iniciativa GNTH stanovuje 8 hlavních standardů, které poskytují rámec pro integraci politiky kontroly tabáku do zdravotnických zařízení. Každý z těchto standardů obsahuje konkrétní substandards, které určují praktické kroky k jejich implementaci.

1. Vedení a závazky
 - Zdravotnická zařízení mají jasné a silné vedení, které systematicky zavádí politiku nekuřáckého prostředí.
2. Komunikace
 - Zdravotnická zařízení mají komplexní komunikační strategii pro podporu povědomí a zavádění politiky nekuřáckého prostředí a služeb zaměřených na odvykání kouření.
3. Vzdělávání a školení
 - Zdravotnická zařízení zajišťují odpovídající vzdělávání a školení pro zdravotnické i nezdravotnické pracovníky.
4. Identifikace, diagnostika a podpora odvykání kouření
 - Zdravotnická zařízení identifikují všechny uživatele tabákových výrobků a poskytuje jim odpovídající péči v souladu s mezinárodními osvědčenými postupy a národními standardy.
5. Prostor bez tabáku
 - Zdravotnická zařízení mají zavedené strategie k dosažení nekuřáckého areálu.
6. Zdravé pracovní prostředí
 - Zdravotnická zařízení mají zavedené zásady řízení lidských zdrojů a podpůrné systémy, které chrání a podporují zdraví všech pracovníků organizace.
7. Zapojení společnosti
 - Zdravotnická zařízení přispívají k omezování a prevenci užívání tabáku v místní komunitě

a podporují ji v souladu s Rámcovou úmluvou WHO o kontrole tabáku (FCTC) a/nebo národní strategií veřejného zdraví.

8. Monitoring a evaluace

- Zdravotnická zařízení pravidelně monitorují a vyhodnocují zavádění všech standardů ENSH-Global.

Členové národní sítě GNTH

V roce 2024 bylo do české sítě GNTH zapojeno 15 poskytovatelů zdravotnických služeb, kteří se zavázali k dodržování standardů nekuřáckých zdravotnických zařízení:

- Fakultní nemocnice Bulovka
- Fakultní nemocnice Hradec Králové
- Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
- Fakultní nemocnice Olomouc
- Fakultní nemocnice Plzeň
- Fakultní nemocnice v Motole
- Masarykův onkologický ústav
- Nemocnice České Budějovice, a.s.
- Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.
- Nemocnice Jihlava, p. o.
- Nemocnice Pelhřimov, p. o.
- Nemocnice Šumperk a.s.
- Sdružené zdravotnické zařízení Krnov, p. o.
- Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha
- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Výhody členství v síti GNTH:

- zdravější prostředí – redukce pasivního kouření a ochrana pacientů i zdravotnického personálu
- vyšší kvalita péče – integrace odvykání kouření do klinické praxe vede k lepším zdravotním výsledkům
- prevence onemocnění – aktivní podpora nekuřáctví snižuje výskyt nemocí souvisejících s tabákem
- bezpečné a motivující pracovní prostředí – podpora nekuřáctví mezi zaměstnanci zlepšuje pracovní podmínky
- zlepšení prestiže nemocnice – zapojení do GNTH posiluje image nemocnice jako zdravotnického zařízení, které dbá na prevenci a zdraví populace
- přístup k mezinárodním zkušenostem – možnost sdílení nejlepších postupů a přístup k aktuálním vědeckým poznatkům v oblasti kontroly tabáku

<https://mzd.gov.cz/211633-2>